

אוניברסיטת תל אביב – החוג להיסטוריה כללית

חברה משטר ותרבות במאה התשע עשרה
תרגיל מבוא, סמסטר ב', תשע"א,
ד"ר אורי פרויס

מבחן סופי מועד ב'

חומר עזר: ללא הגבלה

ענו על אחת משתי השאלות הבאות, תוך התייחסות לכל מרכיבי השאלה, בהיקף של 6-8 עמודים.

1. עידן המהפכות

"הצהרת זכויות האדם והאזרח" (1789); סימון בוליבר, "המכתב של ג'מייקה" (1815).
José Bonifacio, "No Nation Ever Sinned More..." (1823)

התעודות הללו משקפות במידה רבה את השינויים החברתיים, הפוליטיים והרעיוניים הדרמטיים שהתחוללו בשני עברי האוקיינוס האטלנטי סביב תפנית המאה. אלו מרכיבים חומריים, רעיוניים ומעשיים של מה שמכונה "עידן המהפכות" ניכרים בכל אחד מן הטקסטים? מהם קווי הדמיון והשוני שניתן לאתר ביניהם בהקשר זה? בתשובתכם התייחסו לנקודות הבאות, תוך הבחנה בין העמדות הסובייקטיביות של המחברים לבין המציאות האובייקטיבית כפי שהיא משתקפת בטקסט: זהותם של המחברים; ההקשר ההיסטורי המקומי והאטלנטי שבו הן נכתבו; הסוגיות המרכזיות הנידונות; מושגים; ערכים; רעיונות; אידיאולוגיה; תמונת העבר, ההווה והעתיד.

2. האינטגרציה המחודשת של העולם האטלנטי במחצית השנייה של המאה ה-19

קרל מרקס ופרידריך אנגלס, "מניפסט של המפלגה הקומוניסטית" (1848),
Empress Carlotta, "A Letter from Mexico" (1865); Euclides da Cunha, *Rebellion in the Backlands* (Chicago, 1902).

התעודות הללו משקפות את ראשיתו (השתיים הראשונות) ושיאו (השלישית) של תהליך האינטגרציה המחודשת של העולם האטלנטי, אירופה מזה ואמריקה הלטינית מזה, החל במחצית המאה התשע-עשרה. מה הוליד ומה הניע את התהליך הזה? מה היו מרכיביו החומריים, הרעיוניים והמעשיים כפי שהם ניכרים בתעודות? אילו קווי דמיון ושוני, שינוי והמשך ניתן לאתר בין התעודות בהקשר זה? בתשובתכם התייחסו לנקודות הבאות תוך הבחנה בין העמדות הסובייקטיביות של המחברים לבין המציאות האובייקטיבית כפי שהיא משתקפת בטקסט: זהותם של המחברים; ההקשר ההיסטורי המקומי והאטלנטי שבו הן נכתבו; הסוגיות המרכזיות הנידונות; מושגים; ערכים; רעיונות; אידיאולוגיה; תמונת העבר, ההווה והעתיד.

AN-8

בהצלחה!